

**POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA**

**URZĄD
PATENTOWY
PRL**

OPIS PATENTOWY 125 757

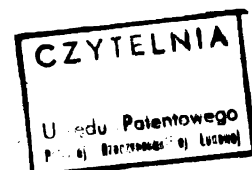
Patent dodatkowy
do patentu —

Zgłoszono: 17.05.78 (P. 206910)

Pierwszeństwo: —

Zgłoszenie ogłoszono: 14.01.80

Opis patentowy opublikowano: 31.05.1985

Int. Cl.³
F17C 11/00

Twórca wynalazku: Bronisław Tobolski

Uprawniony z patentu: Zjednoczone Zakłady Gazów Technicznych „Polgaz”,
Gliwice (Polska)

Sposób termicznego utwardzania wypełnienia butli stalowej do acetylenu

Przedmiotem wynalazku jest sposób termicznego utwardzania wypełnienia butli stalowej do acetylenu, polegający na ogrzewaniu wypełnionej butli zamkniętej zaworem sprężynowym, przy pomocy którego utrzymywane jest w butli ściśle określone ciśnienie.

Proces termicznego utwardzania wypełnienia butli powinien przebiegać w warunkach zapewniających zachowanie stałej masy.

Ponieważ szybkość reakcji chemicznej pomiędzy krzemionką a wapnem (podstawowymi składnikami wypełnienia) w normalnych warunkach jest bardzo mała, proces utwardzania prowadzi się w temperaturach wyższych, rzędu 140–250°C.

Aby nie dopuścić jednak do ubytku masy przez odparowanie wody, preparowane butle ogrzewa się w warunkach autoklawowych.

Najczęściej stosowanymi sposobami autoklawizacji są:

- 1) Ogrzewanie butli otwartych w zamkniętym autoklawie.
- 2) Ogrzewanie butli zamkniętych połączonych ze zbiornikiem ciśnieniowym, do którego przechodzi nadmiar wody w czasie ich ogrzewania.
- 3) Ogrzewanie butli zamkniętych zaworem z wkładką ze spieku lub innego materiału porowatego (zawór przepuszczalny), ograniczającym wypływ wody z ogrzewanej butli.

Pierwszy sposób wymaga instalowania dużych i ciężkich, ogrzewanych parą autoklawów, których obsługa jest pracochłonna i uciążliwa. Metoda jest nieekonomiczna w porównaniu z następnymi.

Butle połączone ze zbiornikami odbierającymi nadmiar wody oraz butle zamknięte zaworami przepuszczalnymi mogą być utwardzane w piecach ogrzewanych elektrycznie gazem lub olejem opałowym, przy czym ciśnienie równe jest ciśnieniu barometrycznemu.

Ujemną stroną utwardzania ze zbiornikami odbierającymi jest konieczność manipulowania tymi zbiornikami. W przypadku łączenia kilku butli z jednym zbiornikiem dochodzą trudności w uzyskaniu szczelności połączeń stanowiących o prawidłowości przebiegu procesu i jakości produktu gotowego.

Najkorzystniejszym ze znanych sposobów jest utwardzenie wypełnienia w butlach zamkniętych zaworami przepuszczalnymi, jednak wobec występowania zmiany ciśnienia w czasie, a nawet wydzielania się z ogrzewanej butli większej ilości wody, niż to wynika ze zmiany jej gęstości w zależności od temperatury, zawory z wkładką ze spieku lub innego materiału porowatego nie spełniają dobrze wymaganego zadania.

Celem wynalazku jest usunięcie powyższych niedogodności.

Okazało się, że jest możliwe prowadzenie procesu utwardzania wypełnienia butli w ściśle określonych warunkach temperatury i ciśnienia przy zachowaniu stałej masy — po ustaleniu się w butli żądanej temperatury — gdy ogrzewana butla jest zamknięta zaworem sprężynowym, który utrzymuje w ogrzewanej butli ciśnienie wyższe od prężności pary wodnej w temperaturze utwardzania.

Sposób termicznego utwardzania wypełnienia butli stalowej do acetylenu według wynalazku polega na ogrzewaniu w temperaturze $140-250^{\circ}\text{C}$ w czasie 15–40 godzin wypełnionej półpłynną masą butli zamkniętej zaworem sprężynowym utrzymującym w ogrzewanej butli ciśnienie wyższe od prężności pary wodnej w temperaturze utwardzania.

Korzystnym skutkiem zastosowania wynalazku jest wyeliminowanie dużych i ciężkich urządzeń stosowanych w znanych sposobach, uzyskanie dużych szczelności połączeń oraz skuteczniejsze niż w przypadku zaworów ze spiekem, zachowanie stałej masy.

P r z y k ł a d: Do napełnionej półpłynną masą butli 1 wkręca się zawór sprężynowy 2 składający się z korpusu 3 z gwintem stożkowym, grzybka 4 z osadzoną w nim uszczelką 7 z tworzywa elastycznego odpornego na temperaturę co najmniej 140°C , korzystnie gumy, zamykającą otwór 6 i sprężyny 8 umieszczonej w osłonie 5. Sprężyna 8 wywiera nacisk na grzybek 4 utrzymując w butli ciśnienie wyższe od prężności pary wodnej w temperaturze utwardzania, dzięki czemu proces utwardzania wypełnienia butli przebiega z zachowaniem stałości masy w danych warunkach termicznych, przy czym z ogrzewanej butli 1 wydziela się przez otwór 6 tylko nadmiar wypełnienia powstały ze zmniejszenia się gęstości wypełnienia w czasie wzrostu temperatury.

Proces ogrzewania wypełnienia butli w temperaturze 220°C prowadzi się w ciągu 24 godzin, po czym zawór sprężynowy 2 wykręca się i butlę suszy do stałej wagi.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób termicznego utwardzania wypełnienia butli stalowej do acetylenu, polegający na ogrzewaniu wypełnionej półpłynną masą butli w temperaturze $140-250^{\circ}\text{C}$ w czasie 15–40 godzin, z n a m i e n n y t y m, że ogrzewaną celem utwardzenia wypełnienia butlę zamyka się zaworem sprężynowym, utrzymującym w ogrzewanej butli ciśnienie wyższe od prężności pary wodnej w temperaturze utwardzenia.

